

невеликому приміщенню об'єму, або задекорувати стіну, створивши перспективу. І знову ми зустрінемося з використанням новітніх можливостей – це і фотошпалери, лайтбокси, шпалери з імітацією різних матеріалів. Сучасні технології дають в руки художникові необмежені можливості, але беруть свій початок вони саме там, у V столітті до нашої ери, коли посперечалися Зевскіс з Парразієм.

Список використаних джерел

1. Греченко[°]В, Чорний[°]І., Кушнерук[°]В., Ряжков[°]В. Історія світової та української культури. К. : Либідь, 2000. С.[°]182-211.
2. Культурологія : українська та зарубіжна культура /за ред. М.[°]М.[°]Заковича та ін. К. : Знання, 2004. 570[°]с.
3. Франків[°]І.[°]В. Голландський живопис XVII ст. Кам'янець-Подільський, 2018. 61[°]с.

Семіон Вікторія,
викладачка Полтавської дитячої музичної
школи № 3 імені
Бориса Гмирі(м. Полтава)

ВИВЧЕННЯ ПИТАННЯ ПОЛІФОНІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ МУЗИЦІ НА ПРИКЛАДІ НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ Н. СУПРУН-ЯРЕМКО ТА І.[°]ПЯСКОВСЬКОГО

***Анотація.** У статті проаналізовано будову підручників Н. Супрун-Яремко та І. Пясковського під кутом вивчення питання поліфонії в українській музиці, визначено роль національного підґрунтя та його місце у розглянутих працях. Розглянуто принцип організації тематичного матеріалу, їхню структуру.*

***Ключові слова:** поліфонія, навчальний посібник, організація тематичного матеріалу.*

Серед комплексу музично-теоретичних дисциплін курс «Поліфонія» посідає чільне місце, маючи на меті закладення базових умінь самостійного

аналізу музичного тексту і почуттєвого сприйняття виразних властивостей поліфонічної лінеарності – в зв'язку з ритмом, динамікою, формоутворюючими факторами інтонаційно-звукового процесу. Актуальність статті полягає у розгляді питання вивчення національного підґрунтя в курсі музично-теоретичних дисциплін, зокрема і поліфонії.

Українська музика і фольклор містить безліч цінних зразків, які потребують розгляду. Також, вітчизняна музична освіта всіх рівнів відчуває нестачу ґрунтовних україномовних підручників, для яких національний аспект був би провідним. Тож особливо цінними у цьому плані є навчальні посібники «Поліфонія в українській музиці» І. Пясковського [1] та «Поліфонія» Н.°Супрун-Яремко [2].

Навчальний посібник Н.°Супрун-Яремко «Поліфонія» (2014) [2] висвітлює найбільш доцільні норми європейської класичної поліфонії та поділяється на розділи, присвячені історії поліфонії, практичній поліфонії, поліфонії в українській музиці.

У першій частині автор органічно поєднує теоретичний та історичний аспект, панорамно висвітлює усі основні періоди історії багатоголосся, починаючи від архаїчних форм і раннього багатоголосся IX-XII°ст., закінчуючи поліфонічними стилями XVIII-XX°ст., чітко окреслює основні проблеми поліфонії в музиці другої половини XX°ст.

У практичній частині містяться теми, які традиційно вивчаються у курсі поліфонії строгого і вільного письма, але тут вони значно збагачені і розширені (наприклад, методика написання двоголосся в горизонтально-рухомому контрапункті, штучне три- і чотириголосся, оборотний контрапункт та ін.). Після кожного блоку теоретичного матеріалу наявні декілька завдань та методичні вказівки до їх виконання: різноманітні письмові вправи у строгому та вільному стилі і поліфонічний аналіз, який складає обов'язкову частину роботи.

Особливий інтерес являє собою остання частина, присвячена поліфонії в українській музиці. Авторка як відомий професор-фольклорист, детально

аналізує первісні і розвинені типи українського народного багатоголосся. Безперечно новизну складає розділ присвячений поліфонії в українській духовній музиці, що висвітлює період від епохи бароко до середини ХХ^ост.

Навчальний посібник «Поліфонія в українській музиці» І. Пясковського (2012) [2] може бути вільно використаний педагогом як додатковий, який розширює основний лекційний план. Матеріал посібника вибудовано за принципом історизму поліфонії в українській музиці. Між розділами посібника утворюються попарні логічні зв'язки: у першому і третьому – розгляд історично сформованих принципів народнопісенного багатоголосся, що пов'язується з пізнішими поліфонічними обробками українських народних пісень у композиторській творчості кінця ХІХ–ХХ століття; у другому та четвертому – висвітлено кульмінаційні періоди розвитку поліфонічного мислення в Україні поліфонія в сучасній українській музиці.

У кінці розділів наявні завдання для самостійної роботи, що складаються з методичних вказівок до письмових завдань та практичних вправ на певний прийом, висвітлений вище. Автор пропонує виконувати завдання, дотримуючись стильових особливостей, викладених в лекційному матеріалі, а також передбачено обов'язковий аналіз музичних творів. Слід зазначити, що посібник рясніє нотними прикладами, структурними схемами і таблицями, що значно спрощує сприйняття складного поліфонічного матеріалу.

Унікальністю даного посібника є висвітлення питання неімітаційної поліфонії у вигляді українського народного багатоголосся і класифікації його видів (що суттєво відрізняється від класифікації Н.^оСупрун-Яремко). Розгляд духовної музики у І. Пясковського лежить лише в площині духовного концерту М.^оДилецького, А.^оВедедя, М.^оБерезовського, М.^оБортнянського, що зумовлено метою автора. Новим є вивчення принципів та прийомів обробки народної пісні у творчості вітчизняних композиторів.

Отже, обидва посібники вирізняються ґрунтовністю у підході до

вивчення поліфонії в українській музиці, можуть бути використані у практиці викладачів для створення навчальних планів з дисципліни «Поліфонія». Розглянувши структуру та організацію тематичного матеріалу підручників, виявлено, що в «Поліфонії» Н. Супрун-Яремко відводиться окремий розділ поліфонії в українській музиці. Натомість, І. Пясковський всебічно розглянув дане питання в історичній еволюції. Праці є актуальними та важливими, з огляду на провідну роль вивчення національного музичного підґрунтя.

Список використаних джерел

1. Пясковський І. Б. Поліфонія в українській музиці : навч. посібник. Київ : НМАУ імені П. І. Чайковського, 2012. 272°с.
2. Супрун-Яремко Н. О. Поліфонія : навч. посібник. Вінниця : Нова книга, 2014. 512°с.

Сердюк Карина,
викладачка Сенчанської дитячої школи
мистецтв (с.°Сенча)

РОЗДУМИ ПРО ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРИ НАРОДУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Анотація. У статті наголошується на важливості збереження національної культури під час повномасштабного вторгнення. Аналізуються форми збереження культури.

Ключові слова: мистецтво, виховання, збереження, популяризація, війна.

Українці віками творили власну самобутню культуру, успадковуючи культурні цінності своїх предків, переймаючи і творчо осмислюючи надбання інших народів. Цим самим вони розвивали не лише національну культуру, але й зробили вагомий внесок у скарбницю світової.

Питання важливості збереження культури як ніколи гостро постали у лютому 2022 році, коли розпочалося повномасштабне вторгнення росії на